



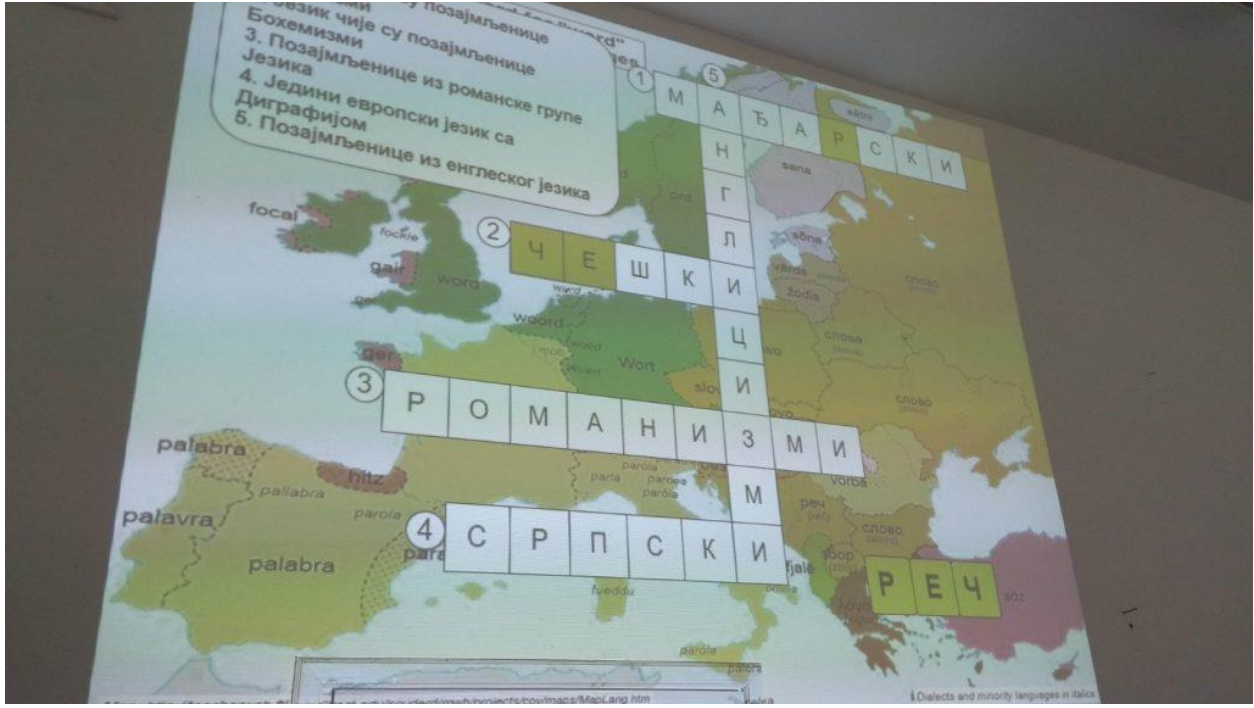
Европски дан језика 2022.

Поводом Европског дана језика који се сваке године обележава 26. септембра, професорка енглеског језика и књижевности и педагошки саветник Сања Симић де Граф, упутила је позив за заједничко обележавање Европског дана језика како на нивоу наше школе кроз редовну наставу и ваннаставне активности, интегративну, пројектну и радионичарску наставу обухватајући скоро све школске предмете, а као и претходних година овај датум обележавамо кроз одличну сарадњу и са другим школама које врло радо учествују у нашим пројектима. То је првенствено Средња економска школа, а од прошле године лепо сарађујемо и са Митровачком гимназијом. У међувремену приступиле су и колеге из других школа које су изразиле жељу да учествују у овом пројекту.

[Poziv-EDJ-1](#)

Европски дан језика у ИО Зајача

У ИО Зајача, професори енглеског језика Петар Косовац и Сања Симић де Граф одржали су предавање о Европским језицима свим ученицима кроз интерактивну презентацију о језицима, занимљивостима, позајмљеницама и специфичностима језика, а дискутовали смо и о томе зашто је битно спречити изумирање језика и на који начин можемо заштити сопствени језик.





Европски дан језика у сарадњи са Средњом економском ШКОЛОМ

Професорке посластичарства Дејана Лазаревић, немачког језика Оливера Чикарић и француског језика Весна Равњак организовале су за ученике друге године низ активности, па су ученици кроз различите игре, асоцијације и припремање слаткиша покушали да приближе обичаје, знаменитости и језике континента на коме живимо.



ЕВРОПСКИ ДАН ЈЕЗИКА

26. СЕПТЕМБАР 2022.



Я тебе кохаю



LUŽBIM TA



SZERETLEK



Te QUIERO



Je t'aime



IK KOU VAN
JOU



Σ'αγαπο



OBICHAM
TE



TE UBESK



TE DUA



Ich Liebe dich



JE T'AIME



JEG ELSKER
DEG



VOLIM TE



HILUJI TE



TE SAKAM



Я люблю тебя



seni seviyorum



I Love you



Ich Liebe dich



JEG ELSKER
DIG



BOJIM TE



TI AMO



Ich Liebe dich



KOCHAM
SIEBIE



INHOBBOK







Ученички пројекат-Преводи Светог писма кроз историју

Ученици седмог разреда, чланови секције за пројекте и интегративну наставу коју води педагошки саветник Сања Симић де Граф, урадили су прилог о преводу светог писма кроз историју. Као извор знања послужила им је истоимена књига протођакон Радомира Ракића. Реализатори овог пројекта су ученици Павле Никола Митровић, Марта Ђуричић, Ђурђина Ђурић и Тамара Васиљевић заједно са вероучитељицом Драганом Деспотовић и наставницом енглеског Сањом Симић де Граф, координатором пројекта. Монтажу снимка урадио наставник енглеског Петар Косовац.

<https://www.youtube.com/watch?v=kPgHWgDtADw>

Радионичарска интегративна настава језика и веронауке (Излагање продуката рада)

Реализатори су ученици и наставнице српског Жељка Марковић, енглеског Сања Симић де Граф, италијанског Мирјана Марковић и вероучитељица Драгана Деспотовић. Активности су реализоване као ваннаставне активности у сарадњи са предметним наставницима а пројектом је координирала педагошки саветник Сања Симић де Граф.

<https://www.youtube.com/watch?v=uqEDDUsw2SY&t=3s>

Пано о угроженим животињама на различитим језицима

Ученице седмог разреда Ајша Мигић, Јасмина Икановић и Тамара Васиљевић урадиле су пано о угроженим животињама на различитим језицима.

<https://www.youtube.com/watch?v=1gllhYKKDmg>

Господњи и Богородични празници са тропарима и кондацима на енглеском и српском језику са илустрацијама

Ученице школске секције за пројектну и интегративну наставу, коју води педагошки саветник Сања Симић де Граф, Марта Ђуручић и Ђурђина Ђурић урадиле су илустрације, тропаре и кондаке Господњих и Богородичних празника на енглеском и српском језику.

<https://www.youtube.com/watch?v=QetIZK8FBbU>

Утврђивање градива енглеског језика кроз вршњачко учење

Ученици седмог и осмог разреда су кроз вршњачко учење утврђивали градиво енглеског језика где су кроз разне активности и креативну наставу дали предлоге како се учи језик на бољи и лепши начин.



Radili:
Milica Stojanović
Iva Lazić
Ana Matić
Luka Ilić
Rastko Petrović
Milos Miladinović

VIII 2

The Past Continuous Tense

Koristi se za radnju koja je trajala u prošlosti neki određen interval dok je nije prekinula neka druga prošla radnja, čak i za radnju koja se desila u tačno vreme u prošlosti.

Odrednice: all day yesterday, at (pa neko tačno vreme - na primer at 5 o'clock)

Potvrđan oblik: Subjekt + was/were + glagol sa nastavkom ing

I was doing my homework all day yesterday.

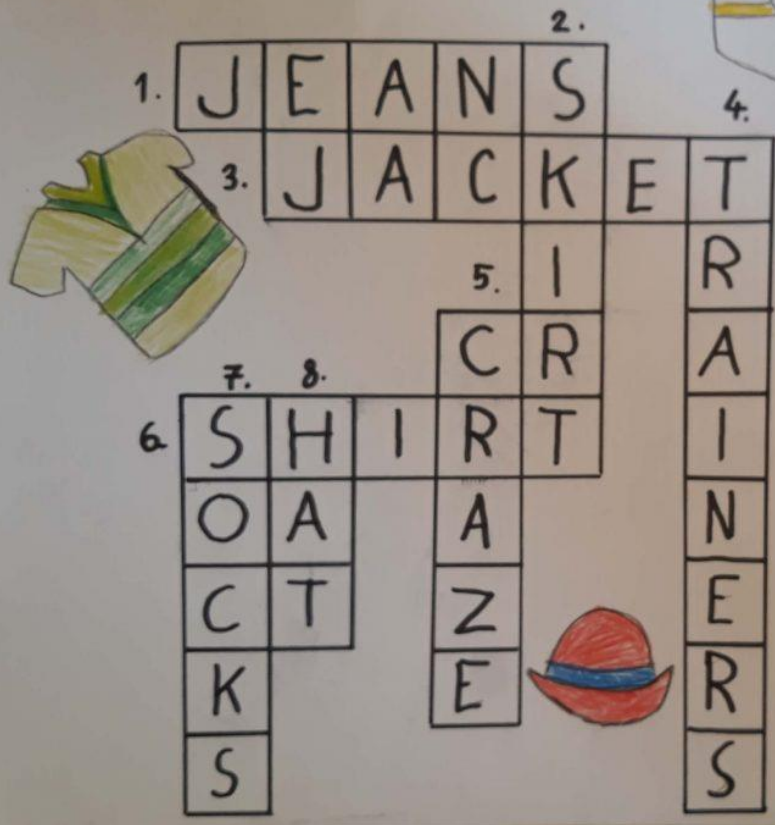
Upitan oblik: Was/Were + subjekat + glagol sa nastavkom ing

Were you doing your homework all day yesterday?

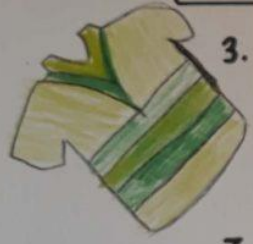
Odričan oblik: Subjekt + wasn't/weren't + glagol sa nastavkom ing

I wasn't doing homework all day yesterday.





1. jeans-farmerke
2. skirt-suknja
3. jacket-jakna
4. trainers-patike
5. craze-modna ludost
6. shirt-košulja
7. socks-čarape
8. hat-kapa



Write sentences and questions using the past continuous.

1. What / you / study / in class / ?

What did you study in class?

2. they / not listen / to the song / ?

Didn't they listen to the song?

3. he / eat / a sandwich / ? No / he / not / .

Did he eat a sandwich? No he didn't.

4. we / play / computer games / all evening / ?

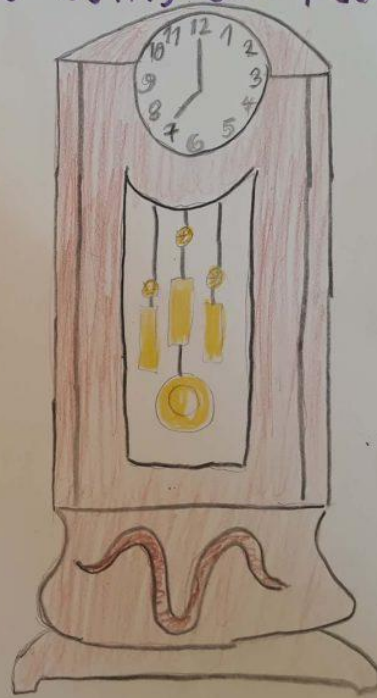
Did we play computer games all evening?

5. you / work / ? Yes / / .

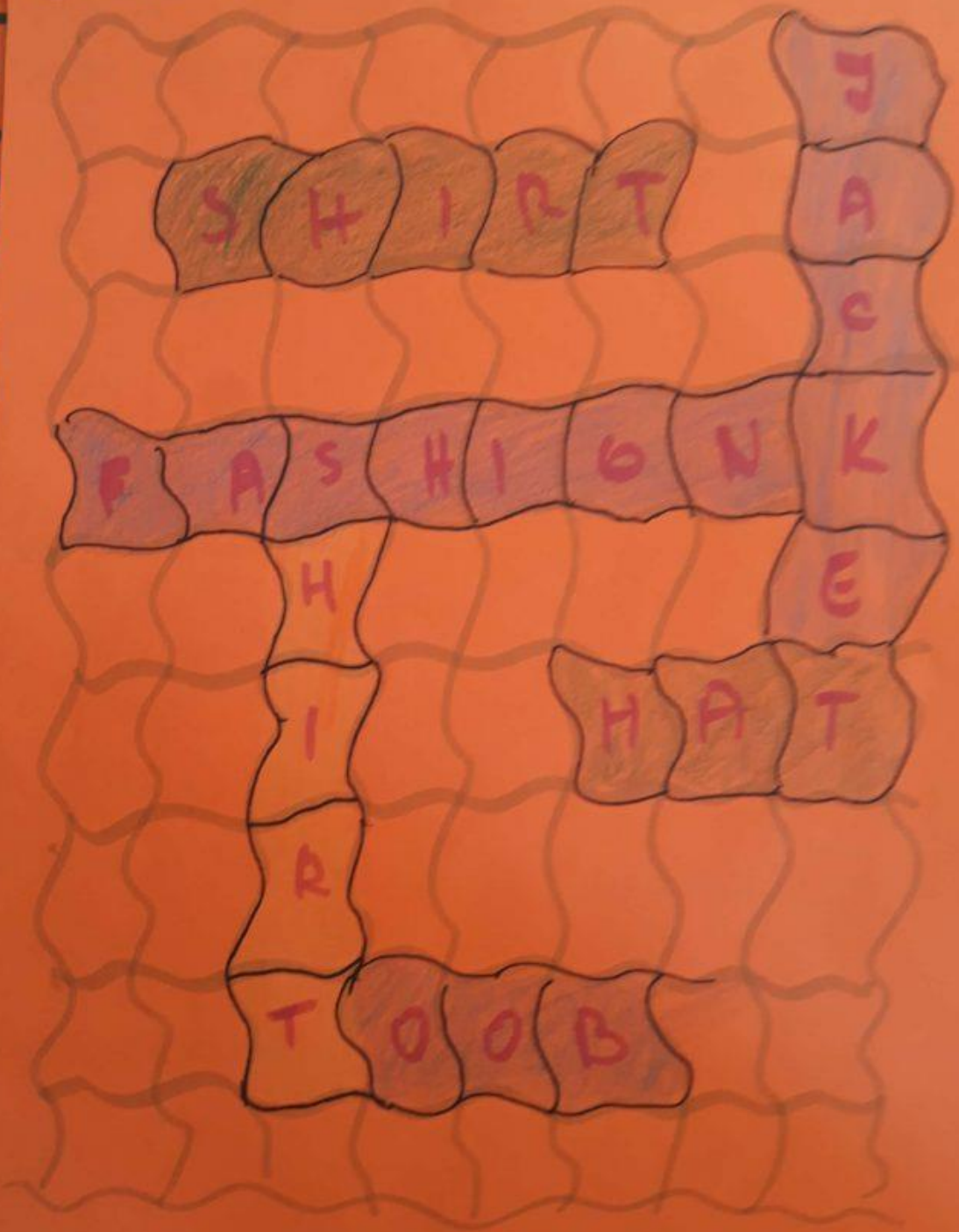
Did you work? Yes, I did.

6. Who / wear / a hoodie / ?

Who was wearing a hoodie?



OSMOSMERKA



FASHION
STAKE

SHIRT



COMIC

HAT



SMART

STYLE



POPULAR

HANDBAG

TOP



PLAIN



JEANS



S	H	I	R	T
H	E	N	O	W
A	R	S	C	E
R	O	T	K	E
E		R		T

C	O	O	L
O	P	B	I
M	I	V	V
I	N	I	E
C	I	O	

B	O	O	T	C
E	P	B	O	T
S	I	V	Y	I
T	N	I		O
	I	O		N

F	A	D
A	P	E
N	P	C
		K

	I	O
	O	Y
	N	S
		L
		Y

H	A	T
E	C	O
R	C	Y
O	I	
	D	
	E	
	N	
	T	
		P
		O
		S
		T
		O
		P
		L
		I
		E
		N
		I
		O
		N

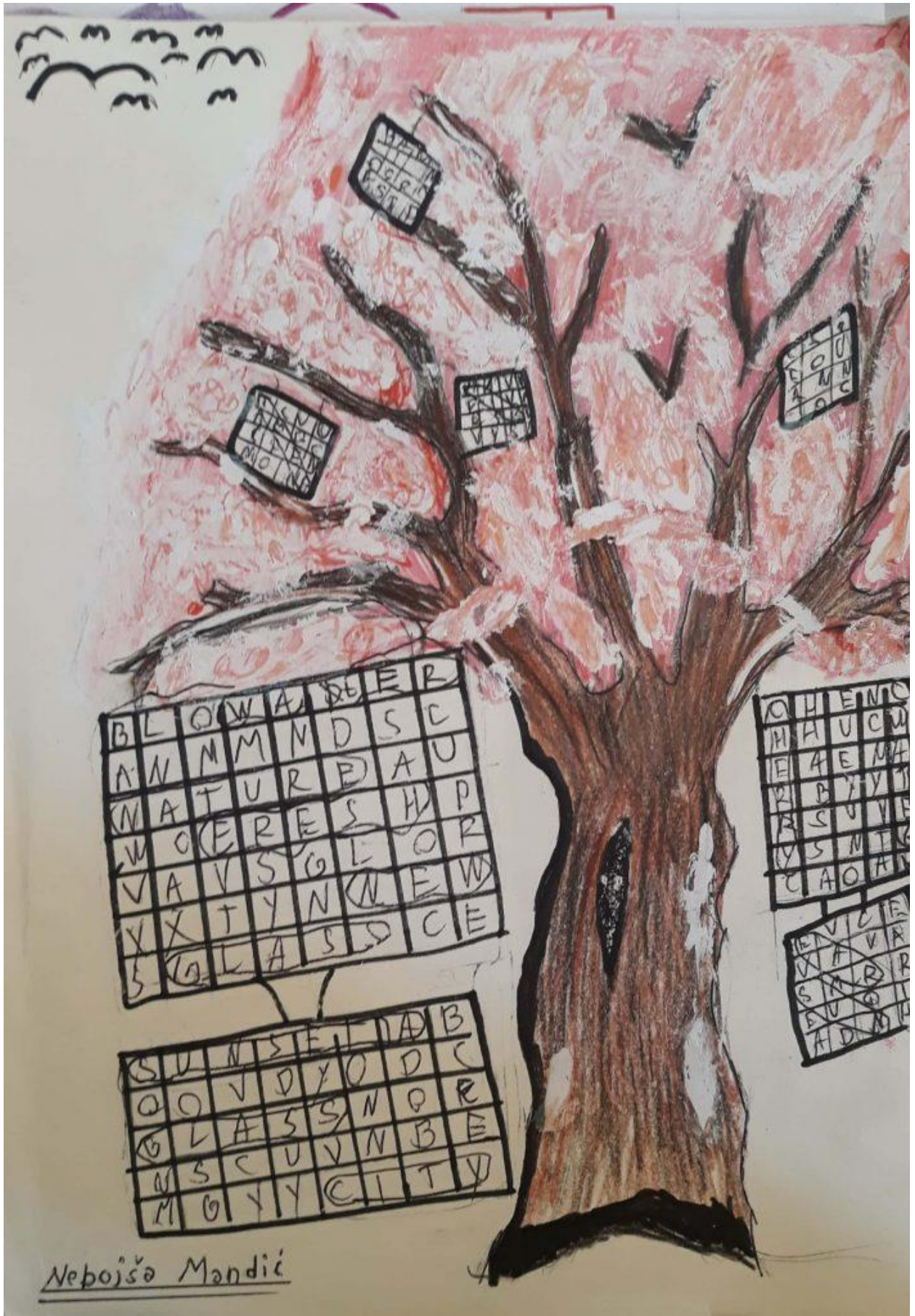
Filip Andrić

Tanja Simić



1. VREĆAST
2. SLABALICA
3. TORBICA
4. OLUJA
5. ČIZMA
6. HALJINA
7. SUKNJA
8. HEROJ
9. IGRAČKA
10. TAMAN
11. APLIKACIJA
12. KAMEN





B	L	Q	W	A	S	E	R
A	N	M	M	N	D	S	C
N	A	T	U	R	E	A	U
W	O	E	R	E	S	H	P
V	A	V	S	G	L	O	R
X	X	T	Y	N	K	E	W
S	G	L	A	S	S	C	E

S	U	N	T	S	E	L	A	B
Q	O	V	D	Y	O	D	C	
G	L	A	S	S	N	O	R	
U	S	C	U	V	N	B	E	
M	O	Y	C	L	I	T	Y	

O	H	E	M	O
H	A	U	C	W
E	A	E	M	A
R	B	Y	T	
R	S	U	V	E
V	S	N	T	K
C	A	O	A	

V	E	N	I	C	E
V	A	V	R		
S	A	R			
E	V	O			
A	D				

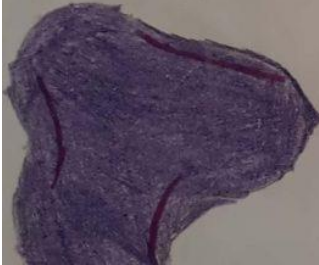
Nebojša Mandić

Nikola Đokić

ACTION +  = ACTION FIGURE

Fris +  = FrisBEE

ChOP +  = ChOPSTICKS

 + FULL = COLOREFULL

VOCABULAR

ENGLISKI

SRPSKI

COMMON

COVER

ENDING

KEEP

SAILOR

SHOW

LOCK

IMAGE

ACCEPT

CIRCLE

AMAZINGLY

FIGHT

FRESH

CANNON

STRAIGHT

SURVIVE

FORGET

ОЧУВАТИ

СВАКОДНЕВНИ

ЗАЧУЉИЉЕ

ЗАБОРАВИТИ

ПОКРИТИ

ЗАКЉУЧАТИ

ЕМИСИЈА

СВЕЖ

ТОП

МОРНАР

ПРЕЖИВЕТИ

ИМИЉ

СКОРО, УМАЛО*

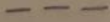
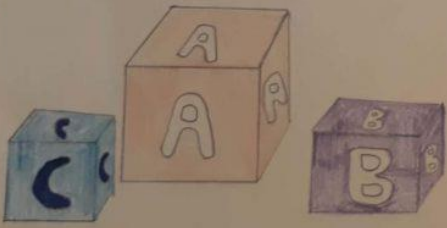
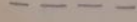
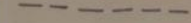
КРУГ

БОРИТИ СЕ

ПРАВО

КРАЈ

ПРИХВАТИТИ



- moon
- hook
- lake
- watch
- teddy bear
- bottle
- toy

Учимо иконе на енглеском и српском

Угледни час су реализовале вероучитељица Драгана Деспотовић и наставница Сања Симић де Граф уз присуство директора Владана Андрића. Ученици су на основу интерактивног квиза који је осмислила Сања Симић де Граф имали задатак да погоде икону на српском и енглеском језику.

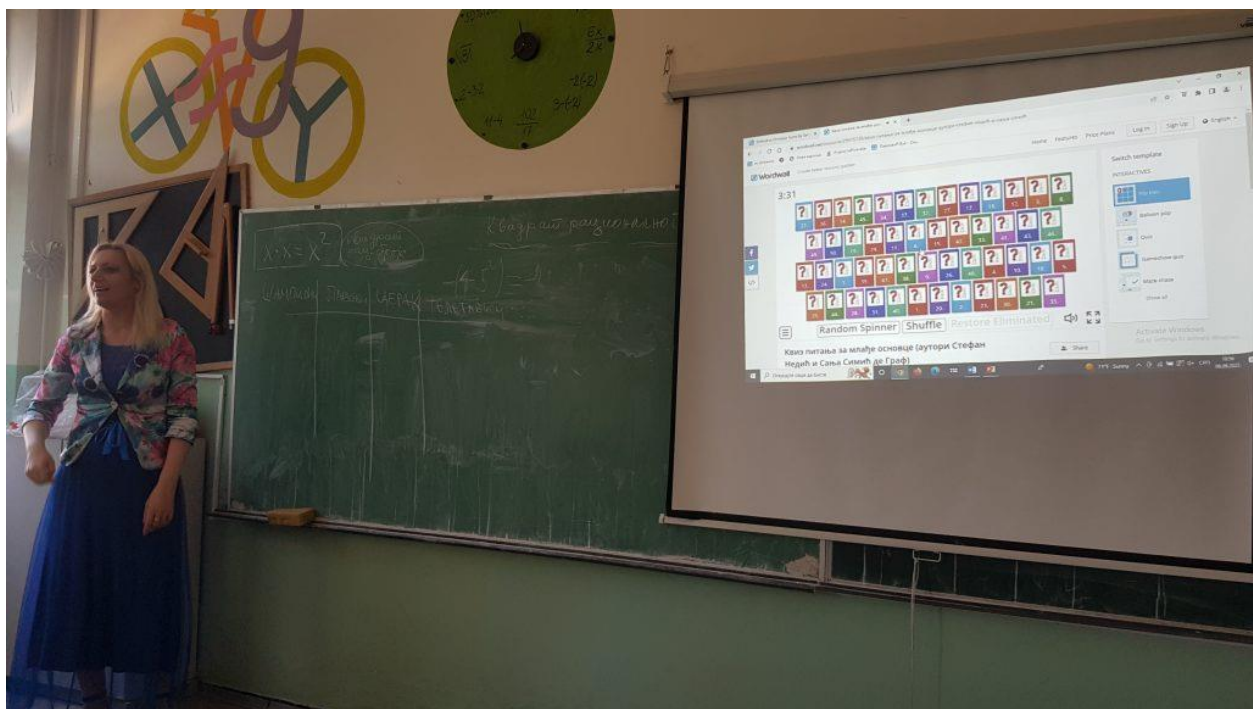
Иконе квиз на енглеском и српском

<https://wordwall.net/sr/resource/23946152>

Дигитални материјал о празницима са укрштеницама и решењима

<https://anyflip.com/izlhx/nfmh/>





Прилози ученика IV-3 поводом Европског дана језика

<https://youtube.com/shorts/eM4XyibDShU?feature=share>

<https://youtube.com/shorts/a4QfNEGvdIc?feature=share>

<https://youtube.com/shorts/9IJx05nPYaw?feature=share>

<https://youtube.com/shorts/6MO2wB0sekk?feature=share>

**Ученици одељења 8-1 обележили су Европски дан језика
заједно са својом наставницом српског језика и књижевности
Слађаном Осатовић.**

Учинили су то повезивањем наставних садржаја и знања из различитих предмета (Српски језик и књижевност, страни језици, Историја, Географија, Информатика и рачунарство, Ликовна култура, Музичка култура, Верска настава, Грађанско васпитање), али и повезивањем различитих области унутар предмета (језик, књижевност, језичка култура, правопис), а надовезујући се на новостечено знање из историје језика обрађено на самом почетку 8. разреда.

Подељени у четири групе, имали су различите задатке (прва група: западнословенски језици; друга група: јужнословенски језици; трећа група: источнословенски језици; четврта група: пано). Свака група имала је свог вођу, чланове и излагача/е. На челу са наставником / координатором пројекта, успешно су испунили своја задужења и дали допринос у реализацији интегративне наставе, а уједно и у неговању културе, образовања и поштовању различитости.

Активности су извршене кроз презентације са: подацима о сваком језику из различитих језичких група Словена, занимљивостима које прате њихов настанак и развој, распрострањеност, утицај, писмо, истакнутим књижевницима који су писали на тим језицима и кратким представама о неком њиховом репрезентативном делу, другим писаним споменицима и сл. Ученици су били веома креативни, па су њихово презентовање пратиле и различите интересантне фотографије, аудио-снимци, па чак и читање речи/реченица на овим језицима, што је допринело посебно веселој атмосфери на часу. Били су довољно маштовити да кроз своје излагање које је имало облик предавања постављају и задатке другарима слушаоцима који су на тај начин показали колико су разумели и научили од њих (нпр. препознавање језика на конкретним примерима реченица). Ово је уједно било и подсећање

на нека књижевна дела која су радили, али и најава неких која ће обрађивати током даљег школовања у основној и средњој школи.

Сликовито и маштовито израђени пано од стране четврте групе ученика којим је додатно координирала наставница ликовне културе Катарина Павлицазаокружио је читаву пројектну причу и кроз представу дрвета које је симбол живота, знања, снаге и непрекидног обнављања, приказао је уједињене словенске језике у својој различитости, али и нераскидивости. На његовој раскошној крошњи вијоре се заставе као симболи држава, али и „језик“, симбол народа исписан различитим писмима, показатељ да ови европски језици живе, постоје и развијају се, потпуно равноправни и аутономни, способни да опслуже све сегменте живота и изражавања.

Крај пројектног часа обележила је наставникова асоцијација: ученици су заједничким решавањем дошли до коначне речи – језика, као и квиз о Вуку Стефановићу Караџићу и његовој борби за српски народни језик који је осмислила наставница енглеског језика Сања Симић де Граф.







СЛОВЕНСКА ГРУПА ЈЕЗИКА

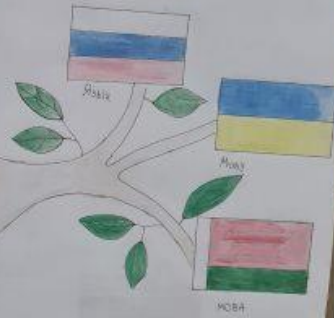
ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИЦИ



ЗАПАДНОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИЦИ



ИСТОЧНОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИЦИ









**Европски дан језика кроз квиз о европским композиторима
класичне музике и њиховим матерњим језицима (интегративна
настава музичке културе и енглеског језика)**

Реализатори овог угледног часа су наставник музичког Зоран
Кокановић и наставница енглеског језика Сања Симић де Граф.
Асистенткиње су наставница енглеског Светлана Самуровић и
наставница италијанског Мирјана Марковић

<https://www.youtube.com/watch?v=BAi7dzYgQzc>

**Други разреди са наставницом енглеског Светланом
Самуровић**





Тропар празника на енглеском

https://www.youtube.com/watch?v=0xP6BeNnTGc&feature=emb_imp_woyt

Одељење 5-1 са наставницом Сањом Симић де Граф

https://www.youtube.com/watch?v=mWk4xQNo_qg
<https://www.youtube.com/watch?v=uHEjDkc143Y>
<https://www.youtube.com/watch?v=txpWG1kd3g8>

Едукативни квизови и игрице посвећене Европском дану језика крз употребу веб-алата

Европски класични композитори и њихови матерњи језици

<https://wordwall.net/resource/30587562>

Европски научници и њихови матерњи језици

<https://www.classtools.net/flingteacher/202009-nativelanguageoffamousscientistsbysanjasimicdegraafYcD6BN?fbclid=IwAR0C9Xy6432PXC0YebsRWlaKdMw0csNmTqKpp-CxmRTXejosGP4LYKnGUYw>

Интерактивна укрштеница о спортистима и њиховим матерњим језицима

<https://www.classtools.net/crossword/202010-2ce9XY?fbclid=IwAR3JkdFuyfuDrytabryxskmELeCXG3cX-3sXL9Se18hLavFZVCBvJ0lLdM0>

Интерактивна укрштеница о позајмљеницама

<https://www.classtools.net/crossword/202009-Sh5HPT?fbclid=IwAR1HrARXS-JEV9Aq9LrW814s6tGYE7uakyCXm09yOBDeEQZJhdE2wGYWHk>

Којим језиком говоре народи

https://www.classtools.net/wordshooter/202009_8KXQFR?fbclid=IwAR0Jcy3Ka9o-PQnKoZ4xLHySGUTqlQGvq0vhTdXVJfuHKaNdMmXDMcae2sY

VII-1 са наставницом Сањом Симић де Граф



VIII2 са наставницом Сањом Симић де Граф



II и учитељица Гордана Симић

Ученици су правили преклапалице на којима су цртали заставе европских држава и записивали по неку реч на језику те државе коју би и научили да изговоре





ЕВРОПСКИ
ДАН
ЈЕЗИКА



ЕВРОПСКИ
ДАН
ЈЕЗИКА



ЕВРОПСКИ
ДАН
ЈЕЗИКА



ЕВРОПСКИ
ДАН
ЈЕЗИКА



ЕВРОПСКИ
ДАН
ЈЕЗИКА



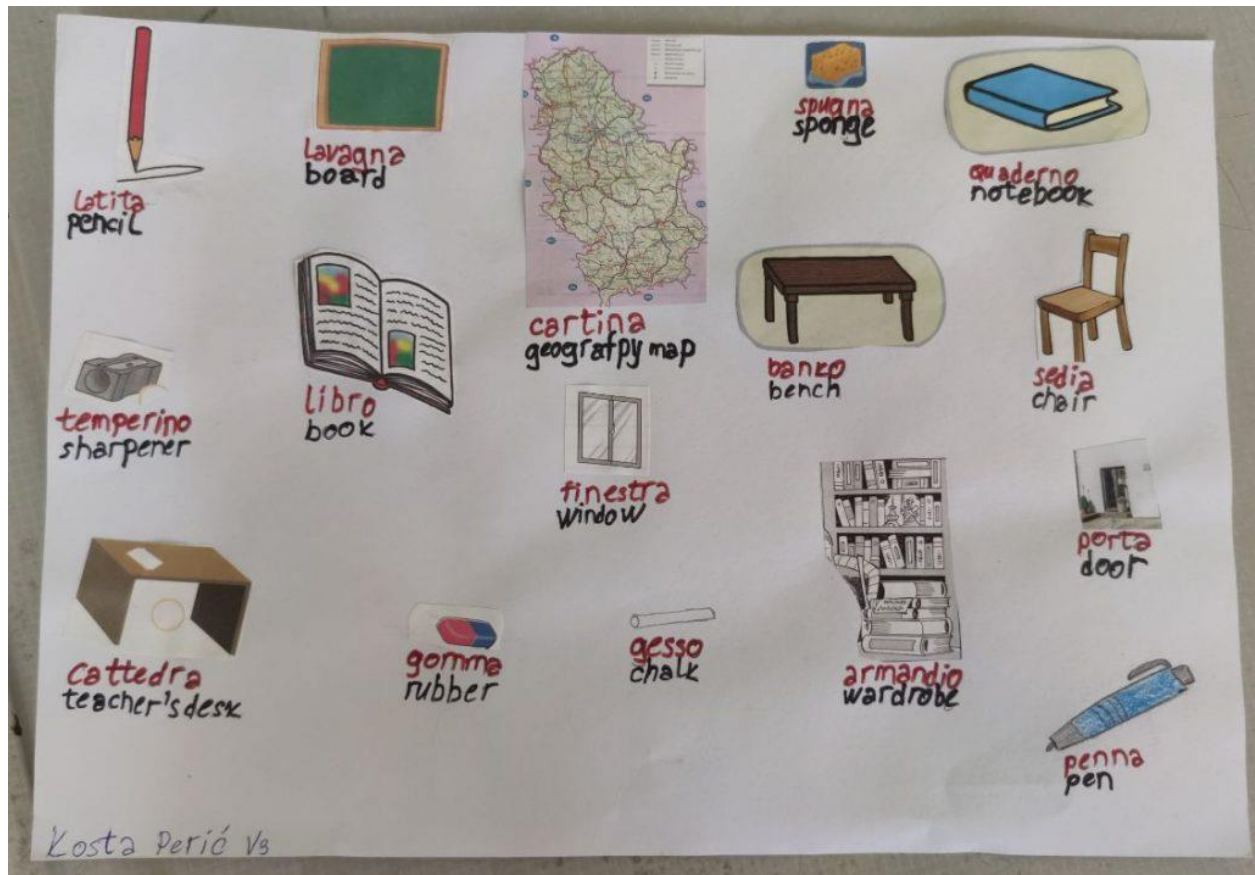
Ученици виших разреда у Зајачи су са својом наставницом математике Мирјаном Милићевић

Ученицису на свим европским језицима исписали бројеве до 10. На одмору ученици радо читају пано и вероватно ће научити бројеве и на још неком европском језику.

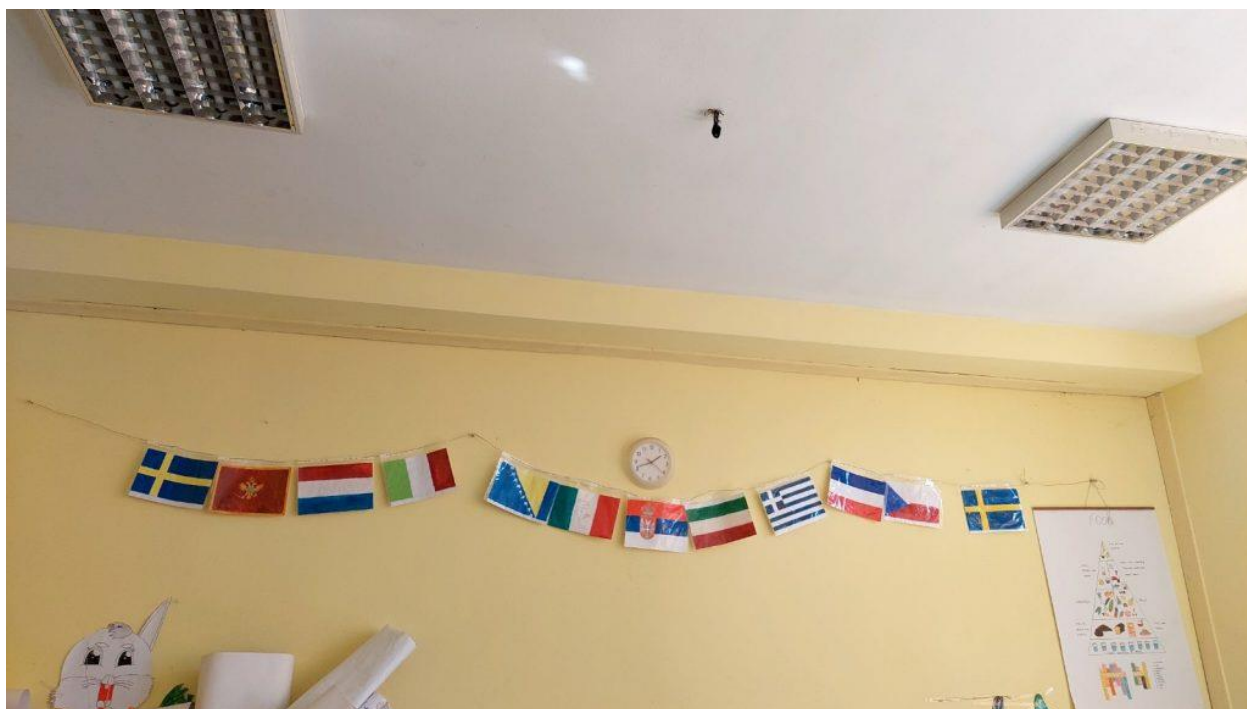




Италијански језик, ученици петог разреда са наставницом
Мирјаном Марковић



Радионице на италијанском и српском са наставницама Мирјаном Марковић и Сањом Симић де Граф







EUROPEAN DAY OF LANGUAGES

РУСИЈА-РОСИЈА

Как теби зван? Какимъ званъ
 Какъ званъ? Какимъ званъ
 Кто званъ? Кто званъ
 Кто званъ? Кто званъ
 Кто званъ? Кто званъ
 Кто званъ? Кто званъ
 Кто званъ? Кто званъ
 Кто званъ? Кто званъ



TURSKA-TURK

Nasilsin? Nasilsin
 Ne yaparsınız? Ne yaparsınız
 Adın ne? Adın ne
 Sen nerelisin? Evi
 Teşekkürler! Teşekkürler
 Lütfen! Lütfen
 İyi günler! İyi günler




FRANÇAIS-FRANCUSKA

Comment ça va? Au revoir
 Que faites-vous? Bonjour
 Quel est son nom? Parlez
 Où? Où
 Merci! Merci
 S'il vous plaît! S'il vous plaît
 Bonne journée! Bonne journée




СРБИЈА

Kako si? Kako si
 Šta radiš? Šta radiš
 Kako se zoveš? Kako se zoveš
 Otkud si? Otkud si
 Hvala! Hvala
 Molim! Molim
 Dobro dan! Dobro dan




Ελλάδα-ΓΡΥΚΗ

Πώς είσαι? Πώς είσαι
 Τι κάνεις? Τι κάνεις
 Πώς σε λένε? Πώς σε λένε
 Από πού είσαι? Από πού είσαι
 Ευχαριστώ! Ευχαριστώ
 Παρακαλώ! Παρακαλώ
 Καλημέρα! Καλημέρα



ESPAÑA-ИСПАНИЈА

¿Cómo estás? ¿Cómo estás
 ¿Qué estás haciendo? ¿Qué estás haciendo
 ¿Cuál es tu nombre? ¿Cuál es tu nombre
 ¿De dónde eres? ¿De dónde eres
 Gracias! Gracias
 Por favor! Por favor
 Buenos días! Buenos días



DEUTSCHLAND-НЕМАЧКА

Wie geht's? Wie geht's
 Was machst du? Hallo
 Wie heißen Sie? Verzeihung
 Wo kommen Sie her? Ja
 Danke! Nicht
 Bitte! Gerne
 Guten Tag! Viel Spaß



SVERIGE-SVEĐECKA

Hur mår du? Hej
 Vad gör du? Hej
 Var kommer du ifrån? Ja
 Tack! Inte
 Snälla! Vänligt
 God dag! Mykav



ENGLAND-ЕНГЛЕСКА

How are you? Oh
 What are you doing? Hello
 What is your name? Excuse me
 Where are you from? Yes
 Thanks! Not
 Please! You're welcome
 Good day! Enjoy




ITALIA-ИТАЛИЈА

Come va? Addio
 Cosa stai facendo? Ciao
 Come ti chiami? Mi scusi
 Di dove sei? Sì
 Grazie! No
 Per favore! Prego
 Buona giornata! Buona notte



ВЪЛГАРИЈА-БУГАРСКА

Как сте? Чая
 Какво правите? Здравейте
 Къде сте откъдето? Иминентно
 Благодаря! Да
 Биле ли сте? Не
 Моля ви! Моля ви
 Добър ден! Приятен ден



Савет Европе сформираше своах 700 милиона
 Европана, гръбана че джаро мандата иче
 језик без обзира на годиче и окроне ие.
 На иницијативо Савета Европе, Европски јазик
 језика се прогласио 26 септембра савне
 ГОДИНЕ ОД 2001.-У САРАДНИЈА СА Европски
 КОМИСИЈОМ.



РАДИЦЕ

Маста Бугарина

Бугарина Бугарина

VII-2



Famopica Family FAMIGLIA



deda

granda
nonno



uncle

uncle
pa



baba

granda
nonna



tata

dada
papa



tata

dada
pa



nata

sua
Tante



brat

brother
fratello



sura

cousin
cousine



uncle

uncle
pa



Jo

me

RADILE SU:

MILICA Divljanovic

Lena, Ana

Anela, Muzilovic



Porodica

Family

Famiglia



deda
grandpa
nonno



stic
uncle
zio



baba
grandma
nonna



tata
dad
papa



strina
aunt
zia



ma ma
mum
mamma



brat
brother
fratello



Sesma
Santella
Sister



ja
io
me

RADILE SU:
MILICA Divljanović

Lena Jotic

ANDELA Madišarević

V12



Ученици I2 са учитељицом Мирјаном Ћосић

Видео клипови се налазе овде

<https://osvukloznica.edu.rs/evropski-dan-jezika-2022-23/>

Интервју са ученицом на италијанском која нам је дошла из Италије

<https://www.youtube.com/watch?v=aJGCL0P25qA&t=60s>

Ученици 4-2 са својом учитељицом Мирославом

Видео клипови се налазе овде

<https://osvukloznica.edu.rs/evropski-dan-jezika-2022-23/>

**Наставница српског Жељка Марковић о употреби англицизама
у нашем језику**

Англицизми у српском језику

Англицизми (од лат. *anglicismus*) су речи преузете из енглеског језика и прилагођене српском језику. Англицизме у српском језику убрајамо у речи страног порекла. Англицизам у српском језику је извесна особина енглеског језика која је пренесена у српски језик.

Разлози и предности

Утицај енглеског на српски је новијег датума. На пример, у капиталном лексикографском остварењу, „Грађи за речник страних речи у предвуковском периоду“ Велимира Михајловића, која подразумева 18-19. век, налази свега 25 речи пореклом из енглеског, међу којима има и оних које су стигле немачким посредством, па се могу сматрати и германизмима (нпр. *циц* или *факторај*). Међутим, крајем 20. и почетком 21. века постао је популаран језик, не само у Србији, него и у целом свету због распрострањености и огромне заступљености у комуникацији и технологији, што је и довело до његовог снажног утицаја на све језике са којима долази у додир. Др Борис Хлебец, редовни професор на Катедри за англистику Филолошког факултета у Београду, овај продор енглеског у српски објашњава увозом технологије и културе са којима се увозе такође и етикете и називи за њих. „Не морамо да сами смишљамо називе, а и тешко бисмо се око њих договорили. Са застаревањем преузетих производа и појава застарева и њихова терминологија, па нам се труд често не би ни исплатио. Најчешће је позајмљеница једночлана реч, па тако не морамо да се служимо описним изразима, као што је „најпродаванији производ“ за разлику од кратког *бестселер*, или „скакање с еластичним конопцем“ уместо *банџицампинг*“, каже проф. Хлебец.

Негативне стране

Међутим, поред предности, такође постоје и **опасности претеривања и неоправданог преузимања енглеских речи**. За ову појаву постоје одређени разлози који немају толико везе с лингвистичким колико са социолошким критеријумима. Психолог др Жарко Требјешанин, професор на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, каже да људи обично користе енглеске речи из лењости, као и из помодарства (нпр. ако је назив фирме на енглеском, то наводно звучи отменије и лепше). Најновија истраживања, међутим, показују да изворни говорници српског језика слабо познају значења англицизама који се користе у српском језику. Ту такође треба додати својеврстан феномен **англосрпског, који подразумева један нов социолект**, којим говоре млађи људи по градовима, започетог, а незавршеног образовања, и који се образују углавном преко популарних медија, а понајвише интернета. Англосрпски представља врсту српског језика који одступа од својих норми, и употребљава се према нормама енглеског језика. Наравно, под „англосрпским“ не подводи се сваки утицај енглеског језика на српски, него само оно што чини неоправдане и непотребне иновације настале под утицајем енглеске норме.

Некада се из пuke жеље да се буде „модеран“ и делује „отменије и ученије“, замењују одомаћени термини енглеским или формирају неприхватљиве конструкције. (Можемо се насмејати изразима: „Имам осећај за филинг“, или преводу имена града Новог Сада – „New Now“ ...).

СТАПОВАЊУ ЈЕ!

Идемо на парту?

СТАВИЛА СА ЈЕ НА СТЕУДЕНТ.
KUL!



- Уген у шопингу.
Купићу неку тренди
јакну. Баш сам хет!
- SUPER TI JE STAJING.
KAKO SI FIT! TOP SI!!!

Misli da je jaumen!
Ma, on je luten!!!
ISKULIRAJ!

Узми нешто у фасци брзгу!

Позајмљенице

Позајмљенице, речи преузете из страних језика које су се гласовно и граматички прилагодили и постале део српског језика. У српском језику постоји доста речи позајмљених из других европских језика, које су прилагођене домаћим речима, тако да се оне ни не осећају као речи страног порекла. У сваком живом језику постоје позајмљене речи из других језика.

Позајмљенице су настале као резултат међујезичких контаката и утицаја. Настале су како због потребе именовања појмова народа из чијег језика речи потичу, тако и за попуњавање лексичких празнина у језику примаоцу. Позајмљенице не представљају последицу страних утицаја, нити процес који је искључиво везан за стандардни језик, већ се оне јављају и у народном језику, посебно када не постоји референт међу домаћим речима.

Према језику из којег су преузете, позајмљенице у српском језику имају посебне називе:

ОСМОСМЕРКА:

И	Н	Т	Е	Р	Н	А	Ц	И	О	Н	А	Л	И	З	М	И
Х	М	У	Р	У	Е	Н	И	И	М	О	Р	А	М	О	М	И
И	А	Р	О	С	Л	Г	Ц	М	О	З	О	Р	А	З	У	Б
С	Т	Ц	Д	И	Е	Л	И	З	Р	Д	И	Д	И	Т	Е	И
П	У	И	И	З	Н	И	Б	И	Е	Р	Е	Ц	Р	В	И	Ц
А	Р	З	Т	М	А	Ц	А	Р	У	В	Е	Р	И	Т	И	А
Н	А	М	И	И	З	И	Н	А	З	Р	А	Д	И	Л	О	Т
И	Н	И	У	К	А	З	Т	Г	Г	Е	П	Е	К	Е	А	Е
З	Т	О	Г	Е	Р	М	А	Н	И	З	М	И	Т	Р	А	Г
М	И	Л	И	Н	А	И	Т	У	Т	И	Н	Ј	Е	З	И	К
И	Л	И	М	З	И	М	Е	Х	О	Б	С	Р	П	С	К	И

1. позајмљенице из турског језика
2. позајмљенице из немачког језика
3. позајмљенице из руског језика
4. позајмљенице из шпанског језика
5. позајмљенице из мађарског језика
6. позајмљенице из енглеског језика
7. позајмљенице из француског језика
8. позајмљенице из грчког језика
9. позајмљенице из чешког језика
10. позајмљенице које потичу из класичних језика

Начини позајмљивања речи

Према неким ауторима елементи из језика даваоца могу прећи у језик примаоца на три начина:

- директним преузимањем
- преко језика посредника
- кружним позајмљивањем

Порекло позајмљенице одређује се према језику даваоцу или језику посреднику.

Процеси прилагођавања

Да би се нека страна реч укључила у други језички систем, она мора да прође кроз процес прилагођавања. Према бројним ауторима прилагођавање се може вршити на четири нивоа:

- правописни (ортографски)
- изговорни (фонолошки)
- морфолошки
- синтаксички

Најбољи показатељ да је нека позајмљеница укључена у било који језик примаоца, јесте када је њен облик формиран у складу са правописним правилима језика примаоца. Осим правописног, у случајевима неких језика даваоца је потребно извршити и звучно прилагођавање код језика примаоца, те се правописно и звучно међусобно условљавају.


Став према позајмљеницама

Веома битан елемент код преузимања страних речи јесте став друштва. У току историје су се сретали различита мишљења и погледи. Највећи отпор према продирању страних речи у материји је био пуризам, који је тежио да у потпуности избаци стране речи из језика. Док је у прошлости, у земљама које су се налазиле у оквиру Аустроугарске, пуризам био веома изражен, у српском језику је лако прихватање позајмљеница постало трајно обележје језичког стандарда. Такав став је остао и до данас.

Позајмљивање речи из страних језика је природни процес и један је од главних начина обогаћивања језика. Прихватање нових речи, омогућава именоване ствари и лакше изражавање на адекватан начин. Док се неке позајмљене речи могу лако препознати као речи страног порекла, неке друге су толико интегрисане у језик, да су само стручњаци способни да их издвоје као позајмљенице.

Међутим, треба бити пажљив са увођењем страних речи. Да би се одржао језички квалитет, неопходно је прилагођавање позајмљених речи на свим нивоима. Процес прилагођавања речи је дуг процес, у коме је потребно да учествују различити стручњаци. Осим тога, веома је битно да се оне не употребљавају када то није потребно. Употреба страних речи је неоправдана, ако се страна реч може лако превести већ постојећим речима у српском језику, а може бити оправдана ако пружа могућност употребе далеко краћег изражавања, него већ постојећим домаћим речима или изразима, ако уводи неку нову нијансу суштински другачију по значењу у односу на постојеће речи или ако служи да означе потпуно нове термине.

Којим језиком говоримо?



Хај!
Датчлоудскао сам
онај фајл. Да ти га
пошаљем **инијетом**
као **атачмент** или
нарежем на **диск**?

О.А. Кууп!
Баш си **френд**.
Над се вратим са
цолнга,
долазим по **CD**.
Нис!
Сини **ууп!**

Језик

Језик је систем знакова који је (говорно и писано) средство споразумевања међу људима. Језиком човек саопштава своје мисли и осећања другим људима. А то значи да је језик друштвена категорија, да служи за усмено и писмено изражавање појава, да је његов постанак везан за постанак и развој људског друштва. Као најсавршеније средство споразумевања он је везан за мисао, па су мишљење, свест и језик у сталном јединству. Са усавршавањем мисли, усавршава се и језик и природно, са усавршавањем језика развија се и мишљење.

Иако се са сигурношћу не може тврдити када је настао, извесно је да је језик јединствена људска датост, која се креће, мења, настаје и нестаје, кодира живот кроз време, материјализујући човеково мисаоно и емотивно биће. На временској скали траје неодвојиво од човека и једино је његова привилегија.

У свакодневној комуникацији употребљавамо хиљаде речи, не размишљајући да ли су оне домаће или су преузете из других језика.

У српским речницима забележено је више стотина хиљада речи, међу којима су и позајмљенице, од којих су се неке одомаћиле до те мере да их и не доживљавамо као речи страног порекла.

Језик се временом мења:

- 1) неке речи нестају из употребе (стари занати, оруђа за рад...)
- 2) неке добијају сасвим друга значења, нпр. у Српском рјечнику Вука Караџића могу се пронаћи оваква значења:

коб - сусрет

милиција - војна област

облог - опклада

ситница - врста трешње (оно што је данас ситница, тод се говорило ситнина)

књига - писмо

гласати - правити гласак (а гласак је био рупица, дакле гласати је значило правити рупице у, рецимо, свирали)

оговарати - правдати

брег - обала

Струја - женско име

Повод - поводац, уже...

- 3) настају нове речи (неологизми – нове, незабележене речи) за нове појмове
- 4) прихватање позајмљеница

1.

„Језик је хранитељ народа. Докле год живи језик, докле га љубимо и почитујемо, њим говоримо и пишемо, прочишћавамо, дотле живи и народ, може се међу собом разумијевати и умно саједињавати, не прелива се у други, не пропада.“

Вук Стефановић Караџић



Здраво!

Ја сам Србољуб (Не представљамо се: Моје име је... јер је то у духу енглеског језика).

Учим и говорим више светских језика, али чувам и негујем свој српски.

Ученици осмог разреда са наставницом српског Наташом Вучетић-Максимовић

„ Колико језика говориш – толико људи вредиш”, каже стара латинска

пословица. Она нам говори о важности познавања страних језика. Ученици наше школе су ставили акценат на познавање сопственог језика.

Они су припремили презентацију кроз коју смо се боље упознали са историјом и развојем српског језика.

Један од циљева овог часа је унапређивање наставе језика кроз инспиративни час и израду маштовитих паноа.

Језик је једно од најзначајнијих обележја културе и темељ људског рода на ком почива културна историја и итрадиција човечанства.

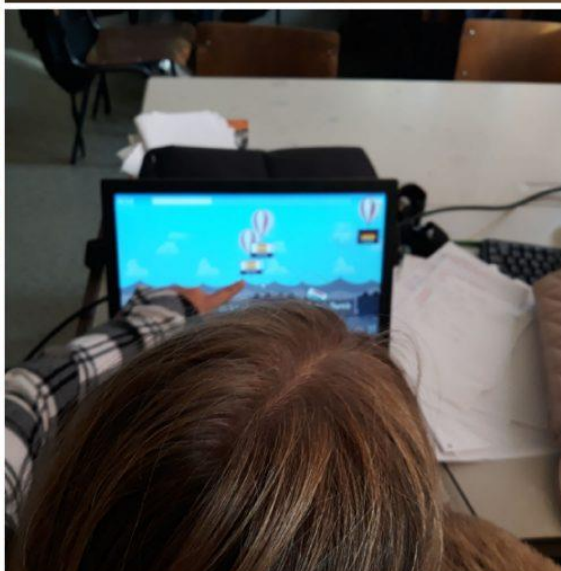
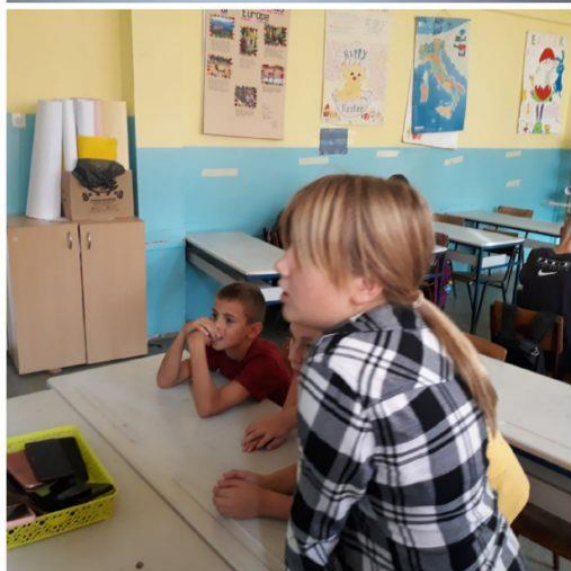
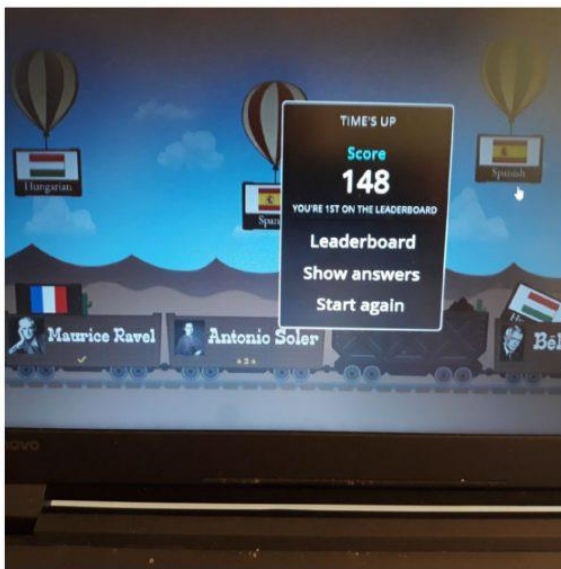
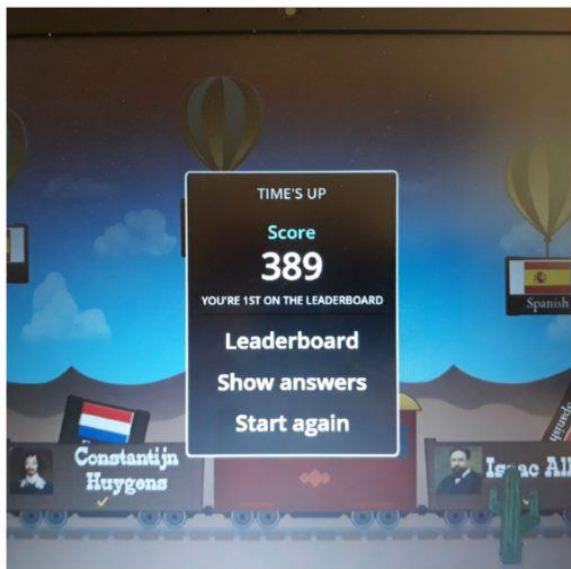
Европски дан језика је био леп повод да наши ученици искажу своју креативност.

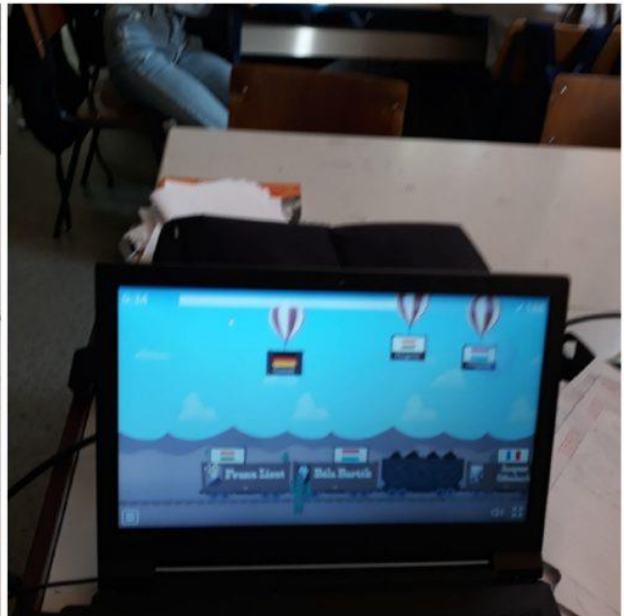
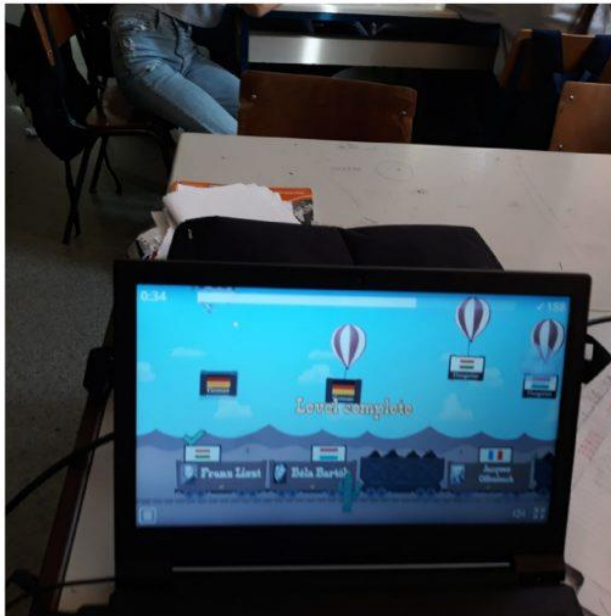
Наставница италијанског Мирјана Марковић осмислила је едукативну игрицу о језицима на италијанском

<https://wordwall.net/resource/36369167>

Едукативна играца кроз квиз за четвртаке

Ученици четвртог разреда заједно са својим учитељицама Мирославом и Оливером имали квиз такмичење кроз едукативну играцу о класичним композиторима и њиховим матерњим језицима коју је осмислила наставница Сања Симић де Граф





Митровачка гимназија

Ученици првог разреда Митровачке гимназије су заједно са својим вероучитељем Стефаном Недићем радили црквенословенизме на основу интерактивне презентације коју је осмислила Сања Симић де Граф.



Сараднички пројекат наставника језика и вероучитеља

Вероучитељи муфтија Мехмедалија Вели, Стефан Недић из Митровачке гимназије и Драгана Деспотовић, заједно са својим ученицима у сарадњи са професоркама српског Жељком Марковић, италијанског Мирјаном Марковић и енглеског Сањом Симић де Граф уче позајмљенице кроз сарадњу две школе-Митровачке гимназије и ОШ „Вук Караџић” у оквиру заједничког пројекта Европског дана језика. Учимо о турцизмима и црквенословенизмима, али и о англицизмима и романизмима, а професорка српског истиче када су позајмљенице у неком језику неопходне. Сарадњи основне и средње школе у два града на једном пројекту не смета просторна удаљеност а оно на шта смо најпоноснији је то што кроз мултикултуралност и мултиконфесионалност учимо децу правим вредностима

Корисни линкови

**Едукативни квизови и игрице посвећене Европском дану језика
крз употребу веб-алата**

Европски класични композитори и њихови матерњи језици

<https://wordwall.net/resource/30587562>

Европски научници и њихови матерњи језици

<https://www.classtools.net/flingteacher/202009-nativelanguageoffamousscienistsbysanjasimicdegraafYcD6BN?fbclid=IwAR0C9Xy6432PXC0YebsRWlaKdMw0csNmTqKpp-CxmRTXejosGP4LYKnGUYw>

Интерактивна укрштеница о спортистима и њиховим матерњим језицима

<https://www.classtools.net/crossword/202010-2ce9XY?fbclid=IwAR3JkdFuyfuDrytabryxskmELeCXG3cX-3sXL9Se18hLavFZVCBvJ0lLdM0>

Интерактивна укрштеница о позајмљеницама

<https://www.classtools.net/crossword/202009-Sh5HPT?fbclid=IwAR1HrARXS-JEVi9Aq9LrW814s6tGYE7uakyCXm09yOBDeEQZJhdE2wGYWHk>

Којим језиком говоре народи

https://www.classtools.net/wordshooter/202009_8KXQFR?fbclid=IwAR0Jcy3Ka9o-PQnKoZ4xLHySGUTqlQGvq0vhTdXVJfuHKaNdMmXDMcae2sY

Велика захвалност свим учитељима, наставницима и ученицима наше школе на уложеном труду и квалитетном материјалу и као и в.д. директору Владану Андрићу на великој подршци. Посебну захвалност дугујемо нашим колегама из Митровачке гимназије, посебно вероучитељу Стефану Недићу и Средњој економској школи и професорки посластичарства Дејани Лазаревић која је стални члан нашег тима у пројектним активностима као и активу професора страних језика и колегиници Оливери Чикарић, професорки немачког језика. Специјални захвалност дугујемо нашем помоћном раднику Славку Тешмановићу у реализацији пројектних активности и постављању продуката наших пројеката.

Овај богат материјал говори више од речи, можемо само рећи **ВЕЛИКО БРАВО ЗА СВЕ!**

Координатор пројекта

Сања Симић де Граф, професор енглеског језика и књижевности и педагошки саветник

